Tusrajzok - ”A nagy szonáta” című sorozatból

Adattár - Rajz- és tervgyűjtemény

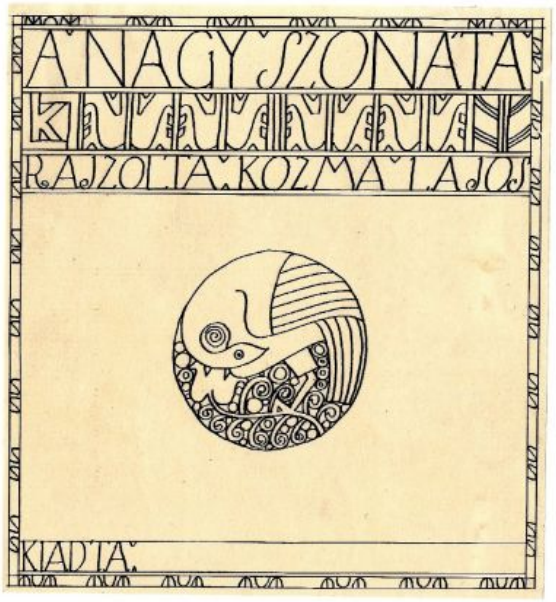
Leltári szám:	KRTF 2170.1-23
Alkotó:	Kozma, Lajos (1884 - 1948)
Készítés ideje:	1908
Készítés helye:	Budapest
Anyag:	papír
Technika:	tusrajz
Méretek:	magasság: 22,6 cm szélesség: 20,5 cm

Kozma Lajos 1908-ban készítette el „A nagy Szonáta” című, harminc lapból álló rajzsorozatát, melyből huszonhárom lapot őriz az Iparművészeti Múzeum a további lapok elvesztek vagy lappanganak. (A rajzsorozathoz tartozó pergamen borítólap szintén az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe került ltsz.: KRTF 2173.) A Magyar Iparművészet című folyóirat 1913-ban két rajzot közölt a ciklusból, Kozma Lajos „Az iparművészet fejlődésének új irányáról” című tanulmányának illusztrációjaként, „Halódik a falu” és „Születik a város” címmel (p. 310-311.) az ezekhez tartozó képaláírások szerint a rajzok a „Nagy szonáta című verskötethez” készült illusztrációk, míg ugyanott a francia nyelvű képaláírás egy Ady-vers illusztrációjaként tünteti fel a rajzokat (Illustration pour un poeme de E. Ady). (Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében őrzött 23 rajz között nem szerepel a fenti két rajz.) Az újabb kutatások szerint a rajzsorozat valójában Ady egyetlen művéhez sem köthető. A Wiener Werkstätte és Beardsley hatását tükröző, erősen stilizált, lírai hangulatú rajzok tehát valójában nem illusztrációk, hanem önálló képciklust alkotnak. A rajzsorozatot Kozma önálló albumként tervezte megjelentetni – feltehetően az 1908-ban megjelent Utolsó Ábrándok - Melódiák című kötetének folytatásaként –, erre azonban végül nem került sor. Kozma elsőként a KÉVE második, 1909 őszén a Nemzeti Szalonban rendezett kiállításán mutatta be a közönségnek a rajzsorozatot. A kiállítás katalógusa a 169. sorszámtól kezdődően a ciklus 29 lapját sorolja fel, az alábbi címekkel: 169. Nagy szonáta. Címlap170. Ajánlás171. Inspiráció (Előjáték) 172. A nagy Galeotto173. A rózsaszirmos ember174. Elhagyatva175. Álomlátás176. A nagy vágyódás177. Szól a föld (I. intermezzo) 178. Felel a város (II. intermezzo) 179. Leborulok a világ szenvedése előtt180. Nász181. Halálsejtés182. Múlt183. Visszatérés184. Jövő185. Halódik a falu (I. intermezzo) 186. Születik a város (II. intermezzo) 187. Rózsaleányok188. Hervadás189. Madonna190. Anyaság191. Akik meghalnak, ha szeretnek192. Üresség193. Temetés194. Fekete óra195. Nagy szonáta. Epilóg. Lót. 196. A nagy szonáta. 197. A nagy megvilágosodás Bár az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében őrzött rajzsorozat minden bizonnyal azonos az 1909-ben a KÉVE kiállításán bemutatott ciklussal, további támpontok hiányában a fenti címek nem társíthatók egyértelműen az egyes rajzokhoz, csak néhány esetben nyilvánvaló a cím és a rajz témájának összefüggése.

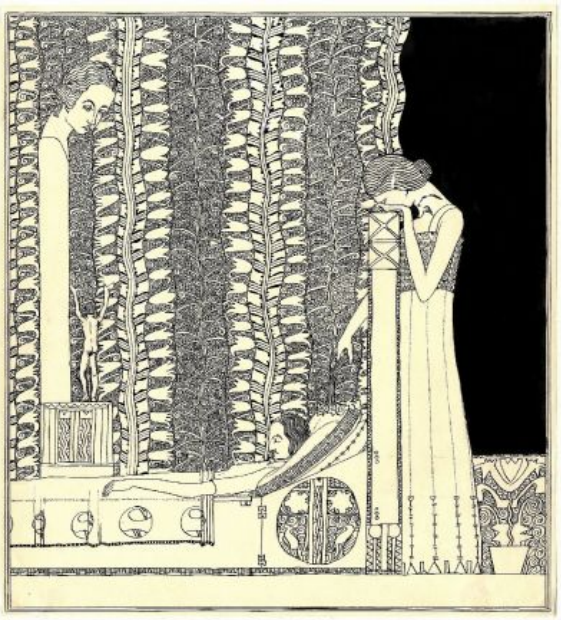
Irodalom

- Dr. Horváth Hilda: *Kozma Lajos: 'A nagy szonáta'*. Gyomai Kner Nyomda, Gyomaendrőd, 2000.
- Kiss Éva, Dr. Horváth Hilda: *Kozma Lajos, az iparművész (1884-1948)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 101.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 317.
- Dr. Horváth Hilda: Kozma Lajos „A nagy szonáta" című rajzsorozata 1908-ból. *Művészettörténeti Értesítő*, 33. (1984). 1984. - 58-64.
- *A KÉVE második kiállítása. Nemzeti Szalon, 1909. november*. Nemzeti Szalon, Budapest, 1909. - 12-13. (nr. 169-197.)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

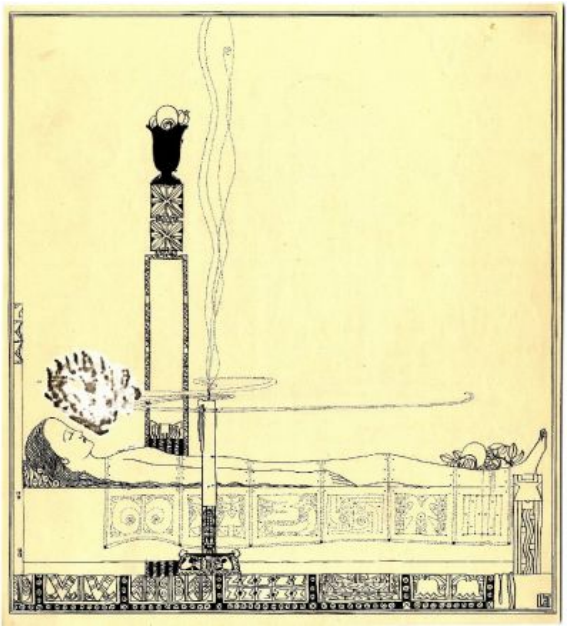

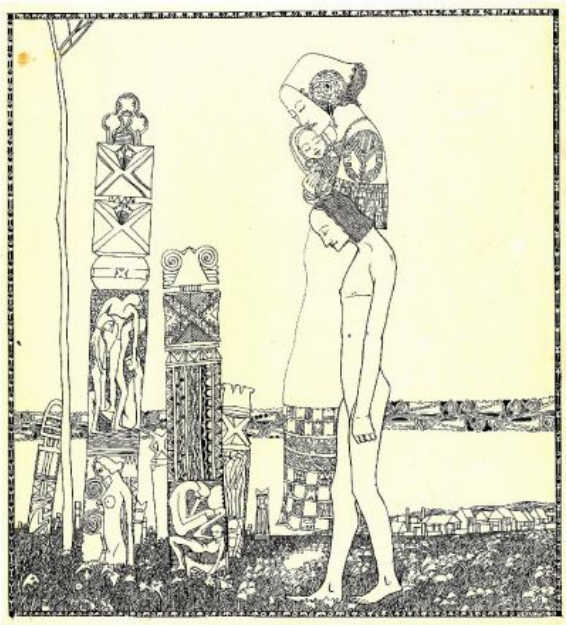

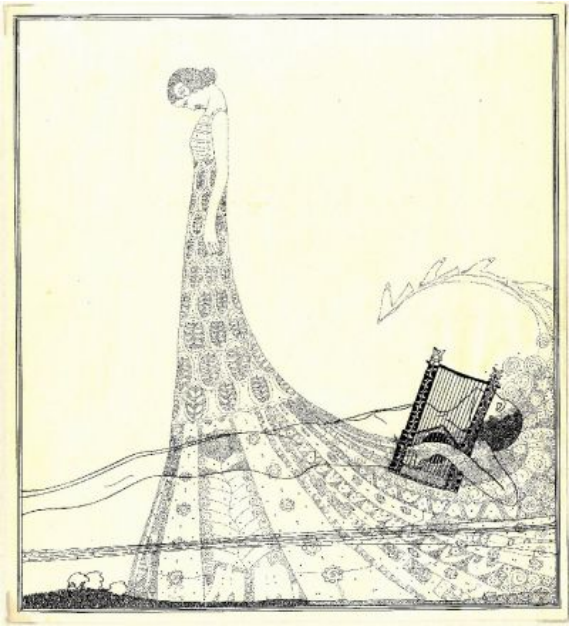

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

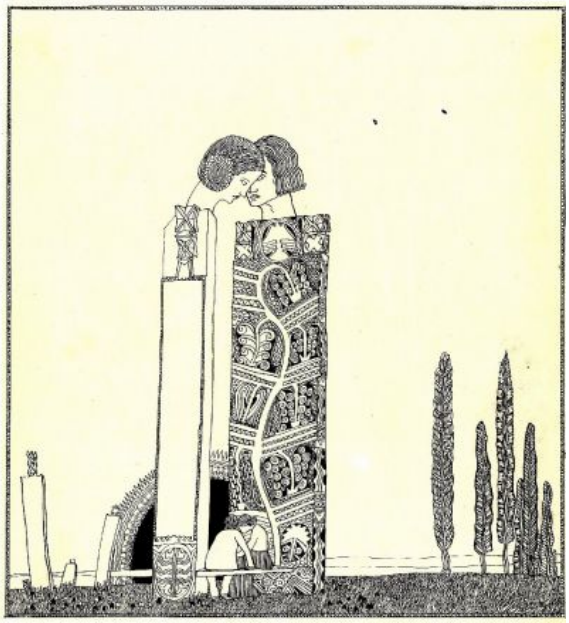

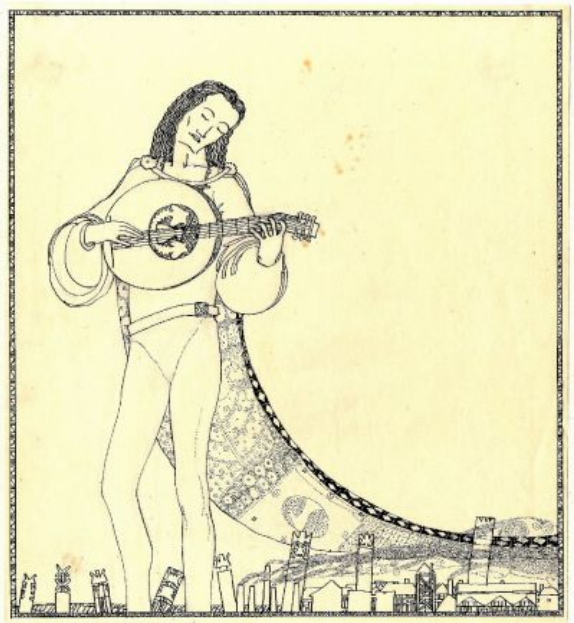

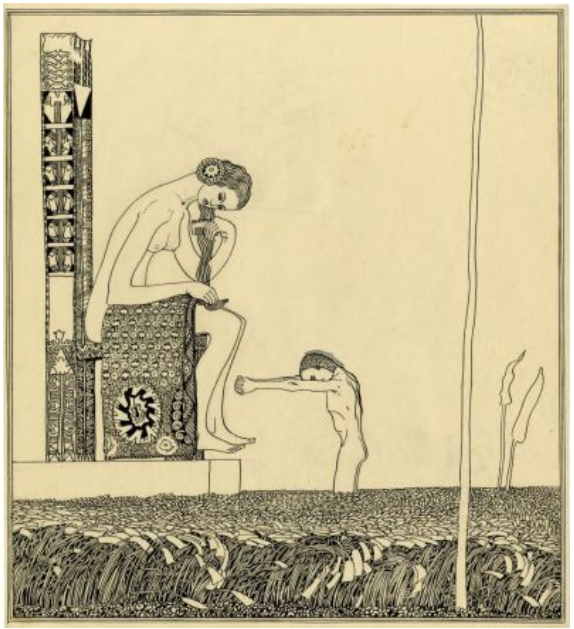

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

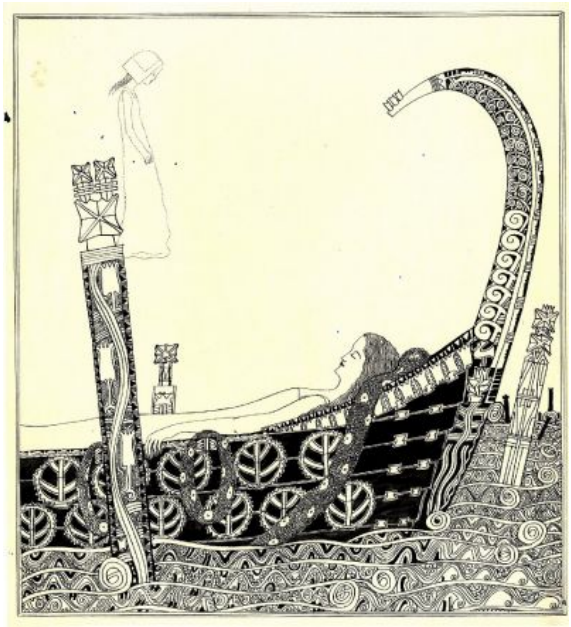

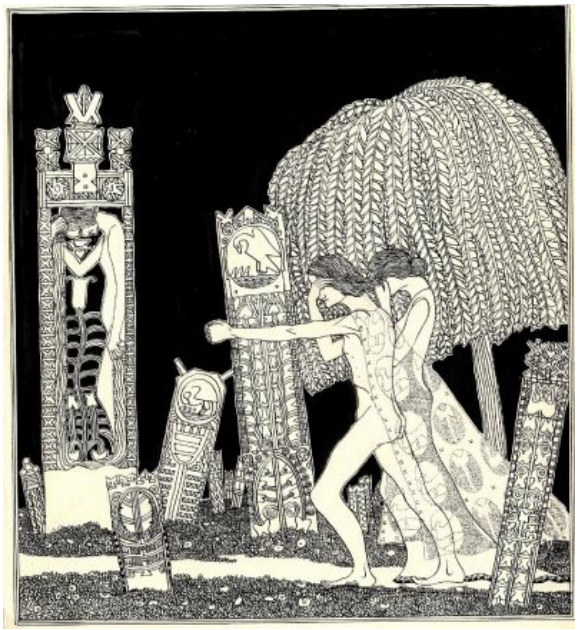

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

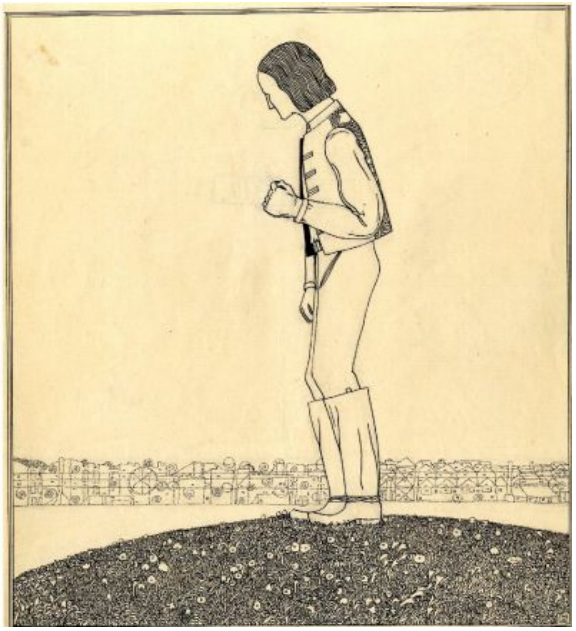

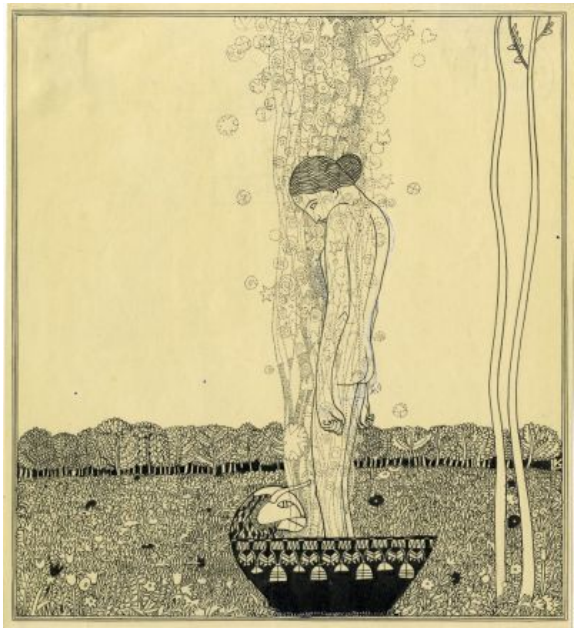

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

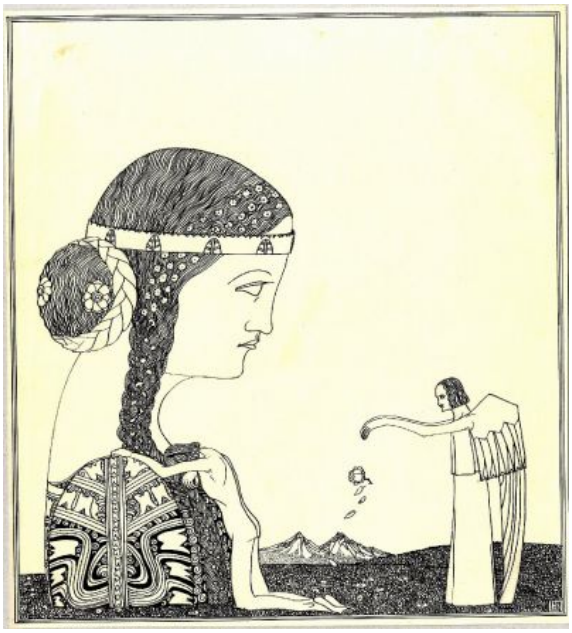

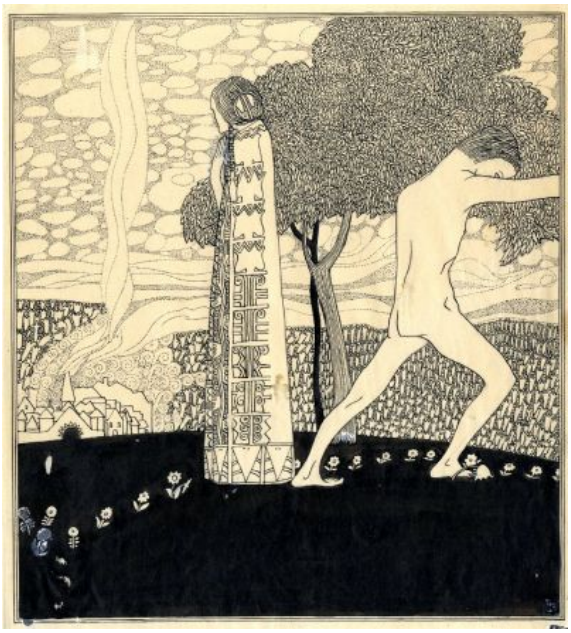

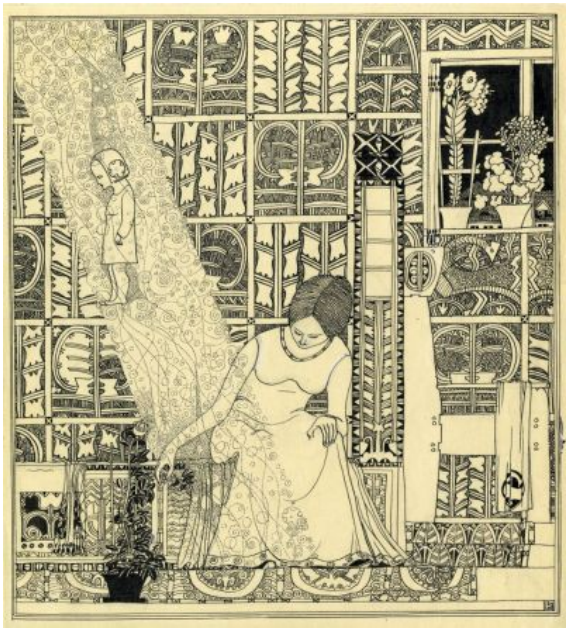

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum